

KODI I ETIKËS I SHOQATËS SË AUDITUESVE TË JASHTËM PUBLIK

Miraturar nga Bordit Drejtues i Shoqatës së Audituesve të Jashtëm Publik datë 01 Shtator 2026

Ky Kod përcakton standardet etike dhe profesionale që udhëheqin sjelljen e anëtarëve të Shoqatës së Audituesve të Jashtëm Publik. Ai mbështetet në objektin dhe qëllimet e Shoqatës, përfshirë forcimin e etikës dhe integritetit në auditim dhe promovimin e standardeve ndërkombëtare të auditimit të përmendura në Statut.

Kodi zbatohet së bashku me ligjin, Statutin dhe Rregulloren e Brendshme. Ai nuk zëvendëson detyrimet ligjore ose profesionale që burojnë nga funksioni i audituesit.

KREU I DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1 Qëllimi

1. Kodi synon të ruajë dhe forcojë integritetin, besueshmërinë dhe reputacionin e Shoqatës dhe të profesionit të audituesit të jashtëm publik.
2. Kodi përcakton standarde për sjelljen profesionale dhe për trajtimin e situatave që mund të cenojnë objektivitetin, pavarësinë ose besueshmërinë.

Neni 2 Fusha e zbatimit

1. Kodi zbatohet për anëtarët e Shoqatës, në masën që lidhet me anëtarësinë dhe veprimtarinë profesionale të tyre.
2. Anëtarët e organeve drejtuese i nënshtrohen standardeve të Kodit edhe për shkak të funksionit të tyre në Shoqatë.
3. Për anëtarët e asociuar dhe të nderit zbatohen parimet e Kodit në përputhje me natyrën e statusit të tyre.

Neni 3 Parimet themelore

Parimet themelore janë: integriteti, objektiviteti, pavarësia, kompetenca profesionale dhe kujdesi i duhur, konfidencialiteti, sjellja profesionale, respekti, përgjegjshmëria dhe transparenca.

KREU II INTEGRITETI DHE OBJEKTIVITETI

Neni 4 Integriteti

1. Anëtari duhet të jetë i sinqertë, i drejtë dhe i paanshëm në marrëdhëniet profesionale.
2. Ndalohet paraqitja e qëllimshme e informacionit të rremë, mashtrues ose të manipuluar.
3. Anëtari nuk duhet të përdorë funksionin ose emrin e Shoqatës për përfitim të padrejtë personal.

Neni 5 Objektiviteti

1. Anëtari nuk lejon që paragjykimet, konfliktet e interesit, presioni ose ndikimi i jashtëm të cenojnë gjykimin e tij profesional.
2. Çdo vlerësim ose qëndrim profesional duhet të mbështetet në fakte, prova dhe standarde të zbatueshme.

Neni 6
Pavarësia

1. Anëtari ruan pavarësinë në gjykimin profesional dhe shmang marrëdhëniet që krijojnë kërcënim të papranueshëm ndaj pavarësisë.
2. Në rast të një kërcënimi ndaj pavarësisë, anëtari merr masa për eliminimin ose uljen e tij në një nivel të pranueshëm; kur kjo nuk është e mundur, tërhiqet nga angazhimi ose njofton organin kompetent.
3. Anëtari nuk duhet të pranojë ndërhyrje që synojnë të ndikojnë në përfundimet profesionale.

KREU III
KOMPETENCA PROFESIONALE DHE SJELLJA

Neni 7
Kompetenca profesionale

1. Anëtari mban dhe zhvillon njohuritë dhe aftësitë e nevojshme për ushtrimin e përgjegjshëm të profesionit.
2. Ai merr pjesë në zhvillimin profesional të vazhdueshëm dhe përdor standardet profesionale të zbatueshme.
3. Nuk duhet të marrë përsipër një detyrë për të cilën nuk ka kompetencën e nevojshme pa siguruar mbështetjen profesionale të përshtatshme.

Neni 8
Kujdesi profesional

Anëtari vepron me kujdesin, maturinë dhe vëmendjen që pritet nga një profesionist i kualifikuar, duke vlerësuar rreziqet, provat dhe pasojat e qëndrimeve të tij.

Neni 9
Sjellja profesionale

1. Anëtari respekton ligjin dhe ruan reputacionin e profesionit.
2. Sjellja në publik dhe në rrjetet sociale duhet të jetë e tillë që të mos dëmtojë pa arsye besueshmërinë e Shoqatës.
3. Kritika profesionale lejohet dhe inkurajohet kur shprehet me fakte, argumente dhe respekt.

KREU IV
KONFIDENCIALITETI DHE INFORMACIONI

Neni 10
Konfidencialiteti

1. Informacioni profesional i marrë gjatë ushtrimit të detyrës nuk zbulohet pa autorizim, përveç kur ekziston detyrim ligjor.
2. Detyrimi i konfidencialitetit vazhdon pas përfundimit të marrëdhënies profesionale ose anëtarësimit.
3. Informacioni konfidencial nuk përdoret për përfitim personal ose për përfitimin e një pale të tretë.

Neni 11

Përdorimi i informacionit

Anëtari merr masa të arsyeshme për mbrojtjen e dokumenteve, të dhënave, komunikimeve dhe informacionit elektronik që i janë besuar.

Neni 12

Publikimi i informacionit në emër të Shoqatës

1. Vetëm personat e autorizuar mund të bëjnë deklaratat zyrtare në emër të Shoqatës.
2. Anëtari nuk paraqet një qëndrim personal si qëndrim zyrtar të Shoqatës.
3. Përdorimi i emrit dhe logos së Shoqatës bëhet sipas Statutit dhe Rregullores.

KREU V

KONFLIKTI I INTERESIT

Neni 13

Përkufizimi

Konflikt interesi ekziston kur një interes personal, familjar, profesional, financiar ose tjetër mund të ndikojë ose të duket se ndikon në paanshmërinë e gjykimit ose vendimmarrjes.

Neni 14

Deklarimi

1. Anëtari deklaron pa vonesë konfliktin aktual, potencial ose të perceptuar.
2. Deklarimi bëhet te organi ose personi përgjegjës për çështjen.
3. Mosdeklarimi i qëllimshëm i një konflikti mund të përbëjë shkelje etike.

Neni 15

Menaxhimi i konfliktit

Masat mund të përfshijnë përjashtimin nga diskutimi ose votimi, zëvendësimin në një komision, kufizimin e aksesit në informacion ose masa të tjera të përshtatshme.

KREU VI

DHURATAT, PËRFITIMET DHE PRESIONI I JASHTËM

Neni 16

Dhuratat dhe mikpritja

1. Anëtari nuk pranon dhurata, favore ose mikpritje që mund të ndikojnë ose të perceptohen se ndikojnë në gjykimin profesional.
2. Dhuratat me vlerë simbolike ose protokollare lejohen vetëm kur nuk krijojnë detyrim, pritshmëri ose konflikt interesi.
3. Kur ekziston dyshim, anëtari kërkon udhëzim nga organi kompetent.

Neni 17

Përfitimet financiare dhe favorizimet

Ndalohet kërkimi ose pranimi i përfitimeve personale në këmbim të ndikimit mbi vendimmarrjen, informacionin, rekomandimet ose qëndrimet profesionale.

Neni 18

Presioni dhe ndërhyrja

Anëtari nuk i nënshtrohet presionit politik, administrativ, ekonomik ose personal që synon të shtrembërojë gjykimin profesional dhe duhet të raportojë ndërhyrjet serioze sipas procedurave të Shoqatës.

KREU VII MARRËDHËNIET PROFESIONALE

Neni 19

Marrëdhëniet ndërmjet anëtarëve

Anëtarët trajtojnë njëri-tjetrin me respekt profesional, nuk përdorin gjuhë fyese ose diskriminuese dhe nuk dëmtojnë qëllimisht reputacionin profesional të një kolegu me pretendime të pavërteta.

Neni 20

Kritika dhe mosmarrëveshjet

1. Mosmarrëveshjet profesionale trajtohen fillimisht me dialog dhe argumentim.
2. Kur nuk zgjidhen, ato mund t'i paraqiten organit kompetent të Shoqatës.
3. Kritika e arsyetuar profesionale nuk konsiderohet shkelje etike.

Neni 21

Marrëdhëniet me institucionet publike

Anëtari ruan respektin institucional, por nuk lejon që marrëdhëniet me institucionet publike të cenojnë pavarësinë dhe objektivitetin e tij.

KREU VIII KOMUNIKIMI PUBLIK DHE RRJETET SOCIALE

Neni 22

Komunikimi publik

1. Anëtari që shprehet si profesionist duhet të bëjë dallimin midis opinionit personal dhe qëndrimit zyrtar të Shoqatës.
2. Deklaratat publike duhet të jenë të sakta, të verifikueshme dhe të respektueshme.

Neni 23

Rrjetet sociale

1. Rrjetet sociale konsiderohen pjesë e sjelljes publike kur përdoren në lidhje me profesionin ose Shoqatën.
2. Ndalohet publikimi i informacionit konfidencial, dokumenteve të paautorizuara ose të dhënave personale të mbrojtura.
3. Anëtari nuk duhet të përdorë emrin e Shoqatës për fushata, interesa personale ose qëndrime që nuk janë autorizuar.

KREU IX RAPORTIMI I SHKELJEVE DHE MBROJTJA E RAPORTUESIT

Neni 24

Raportimi në mirëbesim

1. Çdo anëtar mund të raportojë një shkelje të mundshme të Kodit.
2. Raportimi bëhet me shkrim, me të dhëna të mjaftueshme për identifikimin e çështjes.
3. Raportuesi nuk duhet të penalizohet për një raportim të bërë në mirëbesim.

Neni 25

Raportimi i rremë

Raportimi i qëllimshëm i një fakti të pavërtetë, me synim dëmtimin e një anëtari tjetër, përbën shkelje të integritetit.

KREU X

PROCEDURA ETIKE DHE DISIPLINORE

Neni 26

Fillimi i shqyrtimit

Shqyrtimi mund të fillojë mbi bazën e ankesës së një anëtari, raportimit të një personi tjetër, informacionit të organeve të Shoqatës ose të dhënave të tjera të besueshme.

Neni 27

Komisioni i Etikës

1. Kur është ngritur, Komisioni i Etikës kryen shqyrtimin paraprak.
2. Komisioni mbledh informacionin e nevojshëm, dëgjon personat e interesuar dhe përgatit raport me gjetjet dhe rekomandimin.
3. Anëtari i Komisionit që ka konflikt interesi nuk merr pjesë në shqyrtim.

Neni 28

Të drejtat e personit të shqyrtuar

Personi ka të drejtë të njoftohet për pretendimin, të paraqesë shpjegime, të propozojë prova dhe të trajtohet në mënyrë të paanshme.

Neni 29

Vendimi dhe masat

1. Organi kompetent merr vendim të arsyetuar mbi bazën e fakteve dhe rregullave të zbatueshme.
2. Masat duhet të jenë proporcionale dhe mund të përfshijnë paralajmërim, qortim, pezullim të disa të drejtave të brendshme ose propozim për përjashtim, në përputhje me Statutin.
3. Vendimi i komunikohet personit të interesuar.

Neni 30

Rishikimi dhe ankimi

1. Kur Statuti ose vendimi përkatës e lejon, personi mund të kërkojë rishikimin ose t'i drejtohet organit kompetent për ankim.
2. Procedura e ankimit nuk pezullon automatikisht vendimin, përveçse kur organi kompetent vendos ndryshe.

KREU XI

DISPOZITA TË VEÇANTA PËR ORGANET DREJTUESE

Neni 31

Standardi më i lartë për drejtuesit

Anëtarët e Bordit, Kryetari dhe Drejtuesi i Mbledhjes së Përgjithshme duhet të japin shembull në integritet, transparencë, pavarësi, përdorim të përgjegjshëm të burimeve dhe respektim të vendimeve kolegjiale.

Neni 32

Përdorimi i pasurisë dhe burimeve të Shoqatës

Burimet, fondet, dokumentet, pajisjet dhe emri i Shoqatës përdoren vetëm për qëllime të ligjshme dhe në interes të objektit të Shoqatës.

Neni 33

Shpërblimet dhe konfliktet financiare

Çdo pagesë ose shpërblim për anëtarët e organeve drejtuese duhet të jetë në përputhje me Statutin, të jetë i dokumentuar dhe transparent. Përfituesi nuk merr pjesë në vendimmarrjen për shpërblimin e vet.

KREU XII

ZBATIMI DHE DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 34

Përgjegjësia individuale

Çdo anëtar mban përgjegjësi personale për respektimin e këtij Kodi. Fakti që një veprim është kryer me udhëzim të një personi tjetër nuk e përjashton automatikisht përgjegjësinë, nëse veprimi ishte qartësisht i paligjshëm ose etikisht i papranueshëm.

Neni 35

Raporti me standardet profesionale

1. Në ushtrimin e profesionit, anëtarët respektojnë standardet profesionale dhe etike të zbatueshme, përfshirë ato ndërkombëtare të promovuara nga Shoqata sipas Statutit.
2. Kur standardet ndryshojnë, anëtarët duhet të ndjekin versionin e zbatueshëm sipas profesionit dhe kuadrit ligjor përkatës.

Neni 36

Interpretimi dhe ndryshimi

1. Kodi interpretohet në përputhje me Statutin dhe legjislacionin në fuqi.
2. Ndryshimet në Kod miratohen sipas kompetencës së përcaktuar në Statut.

Neni 37

Hyrja në fuqi

Ky Kod hyn në fuqi pas miratimit nga organi kompetent dhe zbatohet nga data e përcaktuar në vendimin e miratimit.